

"Handelsflottan stoppas omedelbart"

Radiotelegrafister på krigsstigen berömmar SF

Finlands radiotelegrafistförbund är på krigsstigen. Missnöjet riktar sig i första hand mot staten som arbetsgivare.

— Vi har ett avtalslöst tillstånd bland annat på isbrytarna, förklarar förbundets ordförande HEIKKI SANTALA och den åländske representanten HARRY BLOM- QVIST med en mun.

Santala säger att man har lång fjäder men att förbundet nu är inställt på att reda upp oklarheter en gång för alla.

— Nås inte resultat finns uppenbar risk för en bojkott

Radiotelegrafisterna har länge varit i skottgluggen och förbundsstyrelsen har nu gått i en motoffensiv som ytterst kan leda till "organisatoriska åtgärder". När det gäller statliga fartyg kan det bli fråga om strejk eftersom avtal inte finns men när det gäller handelsflottan kan det bli fråga om bojkott. På så sätt blir eventuella åtgärder lagliga. Det har radiotelegrafistförbundet kollat upp.

Det finns många saker som radiotelegrafistförbundet försökt reda upp i diskussioner med arbetsgivar sidan — staten. Men hittills har portarna inte kommit närmare varandra.

Bland frågor som irriterar är tabeller över bemanningar till sjöss "där man gjort en massa sammanblandningar" mellan personal och anläggningar.

Ett framsteg har dock gjorts. Radiotelegrafisterna har inte haft en med övriga fack jämbördig representation i en särskild kommitté men man har också krav om att sjöfartsstyrelsens representant ska betraktas som sakkunnig eftersom konflikter som diskuteras kan beröra sjöfartsstyrelsens fartyg.

Radiotelegrafistförbundet säger vidare att staten vidtagit en del ensidiga beslut vilka inte kan accepteras. Hit hör bland annat vederlagsersättning på isbrytarna.

— Att dylikt skett under en avtalslös period gör inte situationen bättre, kommenterar Santala.

Han anser att de privata redarna skött korten bättre.

Märkligt

Medan Santala berömmar SF-line är han förvånad över att Birka line å ena sidan godkänner radiotelegrafist ombord på ett planerat nybygge men sedan i en kreditansökan inte nämner radiotelegrafist alls i sitt förslag till bemanning.

— Vi ser upp med sådant, erinrar Santala som tycker att hans medlemmar fått utstå för mycket spott och spe.

Birka line står enligt uppgift i beredskap att skaffa nytt tonnage och söker uppenbarligen pengar på olika håll för att snabbt kunna slå till om kreditfrågorna ordnar sig. Något avtal med varv finns ännu inte.

Heikki Santala framhåller vidare att förbundet vidtagit alla till buds stående medel för att undvika en öppen strid.

— Vi har uppvaktat samtliga regeringsmedlemmar, statsministern, riksdagsmän och ska även diskutera med den åländske riksdagsmannen. Den här gången vill vi inte bli beskyllda för att ha startat en konflikt. Men väntar man på besked i över ett år tar tålamodet slut.

Han framhåller vidare att Åland föregått med gott exempel genom att börja diskutera radiotelegrafisternas utbildning i framtiden. En särskild arbetsgrupp har tillsatts.

— Undervisningsministeriet i

som innebär att radiotelegrafisterna ombeds lämna sina fartyg, säger Santala.

Han passar samtidigt på att berömma det åländska rederiet SF-line med vilken man redan nått avtal gällande den nybeställda färjan.

— Däremot agerar Birka line märkligt. I ett meddelande till oss sägs att radiotelegrafist ska finnas ombord på ett nybygge men på den lista som lämnats i samband med en kreditansökan finns ingen radiotelegrafist nämnd.

Finlands radiotelegrafistförbunds styrelse beslut idag om arbetskonflikt för hela sin medlemskår. Styrelsen gav sitt arbetsutskott till uppgift att förverkliga åtgärderna. Inom den statliga sektorn har förbundet ett avtalslöst tillstånd bland annat gällande isbrytarna. Underhandlingarna med finansministeriet avbröts förra vecka. För handelsflottans del förordar förbundet att sjöfartsstyrelsens i september förra året fattade beslut om löstnader från de internationella radiotelegrafistbemannings- förordningar som annulleras. Förbundet godkänner inte dispenser. Högst sju mån- förbund samtidigt norraöarna. Förbundet förordar även justeringar i den under arbete varande bemanningsförordningen. Ff:s styrelse beviljade förra fredagen finlands radiotelegrafistförbund strejktill- stånd. redan tidigare har ff:s beslutat stöda radiotelegrafisterna förordningar

Finlands radiotelegrafistförbund styrelsen

□ Radiotelegrafistförbundet tog kontakt med Ålandstidningen direkt efter beslutet att vidta organisatoriska åtgärder på tisdagskvällen. I går kom ovanstående telex till tidningen.

Helsingfors har inte visat samma förståelse.

Med i paketet finns också sjöfartsstyrelsen som i september i fjol fattade ett beslut om att tillåta även större fartyg gå utan radio- telegrafist i specialfall.

— Man har tidigare hänvisat till Norge men även där har Norsk sjömansförbund börjat agera och i det ingår radiotelegrafisterna. Vi ger dem självfallet allt tänk- bart fläckstöd, säger Harry

Blomqvist som sitter med i det arbetsutskott som bara har att trycka på "nyckeln" för att få även handelsflottan att stanna.

— Och det kan ske utan förhandsvarsel eftersom vi inte strejkar utan går in för bojkott.

Radiotelegrafisterna är ute för att en gång för alla slå fast att det behövs människor ombord som kan och förstår sig på elektronik och kommunikation!

Anders Mattsson

Telegrafisternas sak värd en vapenvila!

Risken är uppenbarligen stor för att en strejk bland radiotelegrafisterna bryter ut. Då drabbas antagligen i första hand de stora bilfärjorna och då blir det hårda bud inte minst för Åland som samhälle.

Ålänningen Harry Blomqvist i Finlands radiotelegrafistförbunds styrelse måste känna sitt ansvar alldeles särskilt tungt i det läge som uppstått.

På ena sidan har han en yrkeskår som känner sig dödsdömd och på den andra sidan har han ett Åland som går ner i ekonomiskt varv och verkligen inte behöver ett stopp i trafiken som sten på bördan.

Lyssnar inte

Radiotelegrafisternas styrelse har beviljats strejkrätt av teknikercentralen FTFC och man måste förmoda att man skaffat löften om flankstöd från andra yrkesgrupper före deklarationen om "sista striden".

Varslet kommer som ett brev på posten omedelbart när något rederi fått dispens från kravet på att hålla radiotelegrafist på fartyg över 1.600 dwt och börjar gå utan telegrafist.

Sjöfartsstyrelsen har gått in för generell dispensrätt och Ålands redarförenings VD Justus Harberg har deklarerat att sjösäkerheten förbättras med modern elektronik även utan radiotelegrafister.

— Vi är vana med hot från radiotelegrafisterna, säger Harberg.

Man lyssnar alltså inte på telegrafistförbundet, med 400 aktiva medlemmar, bland dem 30 ålänningar.

Här har vi alltså en klassisk upptrappning till strid. När den tekniska utvecklingen rusar

fram också om skeppsbord lyssnar man endast förströvt på den yrkeskår som håller på att bli omkullsprungen.

Kraven på förnyad och förbättrad utbildning av telegrafisterna avvisas sedan länge med hänvisning till att tekniken möjliggör rationalisering. Målet för rationaliseringen är ju att få allroundbefäl på fartygen, som klarar all övervakning av den helautomatiserade driften ombord, där bemanningen ska kunna skäras ner ordentligt. Det ska ge konkurrenskraft på världshaven.

Radiotelegrafisterna är den första tuvan i vägen för den utvecklingen och tuvan måste bort. Att sjöfartsstyrelsen skulle vika sig och slopa sin generella dispens från lagens krav på radiotelegrafist behöver man inte spekulera om — Ämbetsverk ändrar sig inte, eller i varje fall ytterligt sällan. Men avtalen om bemanning finns kvar.

Redarföreningarna står kalla och viker sig inte och telegrafisterna — med ryggen mot väggen — viker sig inte.

Räddningsplanka

Radiotelegrafisterna löper onckligen risken att inför den allmänna opinionen stämpas som en liten grupp som bara vill stoppa utvecklingen, där det så kallade satelliststeget i den elektroniska utrustningen enligt redarna klarar kommunikation och räddningsberedskapen bättre än den konventionella radiotelegrafisterna. Satelliststeget klarar man utan radiotelegrafister.

Fyrhundra man kan inte få stoppa hela rationaliseringen och vinsten av ny teknik, kan man anförda.

Telegrafisternas räddningsplanka i argumenteringen är ändå just den internationella räddningsberedskapen. Nu är 25.000 fartyg i världen med i det räddningssystem som den internationella konventionen stadgar om — de har radiotelegrafister på vakt. Totalt 30—40 fartyg i världen över 1.600 dwt går utan. Nu ska norska sjöfolksförbundet blockera sådana fartyg, av vilka de flesta finns i Sveriges handelsflotta.

— Det är lek med människoliv att bryta upp den fungerande räddningsberedskapen utan att ha ett nytt heltäckande system igång, är radiotelegrafisternas budskap, som är helt rimligt.

Vill ha avtal

Ålands redarförening har förklarat att man är beredd att diskutera hur radiotelegrafistyrket ska avvecklas. Men något avtal att inte utnyttja dispens för att slippa ha radiotelegrafister ombord vill man inte vara med om.

I klartext betyder det att redarföreningen är beredd att diskutera, men på ojämlika villkor, när radiotelegrafisterna redan är på knä och nästan har pannan mot golvet.

Det är en olycklig situation. Men det kan också vara svårt för redarföreningarna att hålla sina medlemmar i schack. Ger staten rätt till dispens för att slippa åtminstone någon man ombord är det något som medlemsrederierna säkert vill utnyttja i en tid när "överbemanningen" anges som det stora problemet när det gäller en krisbranschs bärkraft.

Förhandla!

Utifrån sett tycker man ändå att telegrafister, redare och även staten borde kunna konferera om läget innan en kostsam och nedbrytande strid öppnas. Deklarationer om vapenvila från bägge håll skulle välkomnas.

Vapenvilan bör användas till förhandlingar om vad som kan göras för att 400 radiotelegrafister ska kunna omskolas och placeras i arbete med framtiden för sig.

All yrket skulle vara helt utdömt är svårt att föreställa sig. Till exempel Åländska färjederiet SF-line har tiptop utrustning för radiotelegrafi också på sitt nybygge och det har veterligen aldrig varit tal om att slopa radiotelegrafisterna inom detta ytterligt framgångsrika rederi.

Innan radiotelegrafisterna nu skramlar mera med stridsyxan borde man även formellt inbjuda redarföreningarna till en förhandlingsomgång om radiotelegrafisternas framtid — under vapenvila.

Omstridd förordning om bemanning stöps

En omstridd bemannings- och behörighetsförordning för fartyg är som bläst under beredning i handels- och industriministeriet. Missnöje råder med utformningen mer eller mindre både inom sjöfolksorganisationerna och på redarsidan. I

Frågan om bemanningen har utgjort en central punkt i sjöfartsbranschens kollektivavtalsförhandlingar redan en längre tid. Redarna har ansett det vara nödvändigt att få en minskning i personalstyrkan på fartygen till stånd och härvid hänvisat till förhållandet i andra länder. Dyliga åtgärder krävs för konkurrensens skull.

Ärendet har stötts och blötts i en kommitté, som inte kunde nå någon enighet. Det tillsattes sedan en arbetsgrupp av tjänstemän inom handels- och industriministeriet. Dess text har varit på utlåtanderound bland de berörda parterna, och en s.k. "sista läsnings" ägde rum på måndagen.

Vid handels- och industriministeriet uppbygges, att texten denna vecka kommer att diskuteras med sjöfartsstyrelsen. I början av februari är det meningen att föra ärendet till sjöfartens förhandlingsdelegation, där parterna är representerade. Enligt den tidtabell som nu föreligger, skall behandlingen av förordningen ta vid i statsrådet i slutet av februari. Det konstateras, att denna förordning utgör en förutsättning för Finland att ratificera en internationell konvention, som träder i kraft den 28 april.

Mesta ljudet i skölden

Det mesta ljudet i skölden kom i går från Finland Radiotelegrafistförbund. Denna förbund har hela tiden haft sina klor skarpt västa för att i alla situationer "klösa till", där det ser ett hot i större eller mindre utsträckning mot sin existens.

Också i detta fall säger man sig på förbundet ha sparat en inbyggd fara i förordningen, som kan leda till eliminering av telegrafister på fartyg. Härvid hänvisas till bemanningstabeller för olika slag av fartyg.

En annan fråga som väckt stort missnöje inom radiotelegrafistförbundet är förslaget till en särskild bemanningsnämnd för specialfrågor i förordningen. Radiotelegrafisterna skulle vara orepresenterade där endast då det gäller ärenden som berör dem.

Orosmoln

På radiotelegrafistförbundet låter man förstå att man kommer att sätta sig på bakhasorna, om det inte sker några förändringar på de här två punkterna.

Orosmoln, som kan utlösa sig t.o.m. i arbetsnedläggelser, har redan uppstått kring bl.a. den nya arbetstidslagen och en skrivelse från sjöfartsstyrelsens sida om veckoskiftsarbetet för isbrytarnas del. Om den förestående frågan, som jämte framförallt krav på gruppförhöjningar ansluter sig till det alljämt öppna tjänstekollektivavtalet för isbrytarna, fortsätter förhandlingarna med finansministeriet antagligen denna vecka. Ett anbud från ministeriet före julen tillfredsställer inte radiotelegrafistförbundet.

Teknisk minimibemanning

I de andra sjöfolksorganisationerna var man i går ganska återhållsam i sina uttalanden rörande förslaget till bemanningsförordning. På Finlands Sjömans-Union sådes derta i stort sett vara tillfredsställande, utom då det gäller vissa detaljer. Det konstaterades, att förslaget ännu inte utkristalliserats så långt att man i detta skede i större utsträckning skulle kunna peka på motsättningar.

En talesman för Sjömans-Unionen framhöll, att man från denna organisations sida hela tiden ansett att förordningen anger en teknisk minimibemanning. Beträffande den nuvarande utformningen råder den åsikten att arbetstidslagens

samband med denna fråga har det uppstått ett nytt konflikthör i radiotelegrafistsektorn. Ständiga hot har ju den senaste tiden förelagat där särskilt över isbrytarna.

bestämmelser i alla fall inte skulle kunna följas.

Det påpekas från unionens sida, att bemanningen per fartyg nu regleras i kollektivavtal, och att man kommer att kräva att den möjligheten kvarstår även framgent.

'Bör ange normal situation'

Vid Finlands Rederiförening uttrycker man framförallt oro över en förordningen i ett sent skede av behandlingen getts en annan roll än i ett tidigare beredelseskede. På det hållet opponerar man sig mot att förordningen skulle gälla en minimibemanning, utan den borde i stället ange en normal situation med möjligheter i enskilda fall till avvikelser både neråt och uppåt i

personalstyrkan.

Redarna befarar uppenbarligen att de fortsättningsvis kommer att ha stora svårigheter att få sina åsikter igenom vid avtalsförhandlingarna med löntagarparten i fråga om vad som i konkurrenshänseende gentemot utlandet borde göras på bemanningssidan.

På Finlands Maskinförbunds stod inga kommentarer om förordningsfrågan att få på förbundskansliet i går.

På Finlands Skeppsbefälsförbund uttalades missnöje främst med den ställning som Väg och Vattens friglände färjer getts. Även de borde underlyda förordningen. Denna fråga skall dock ännu utredas, konstateras det.

Mårten Kevin

HBH 3/1-88

Resultatlös rond med isbrytarnas telegrafister

Förhandlingarna avbröts på onsdagen mellan Finlands Radiotelegrafistförbund och finansministeriet om ett nytt tjänstekollektivavtal för isbrytarna. Tvistefrågor är framför allt tillämpningen av den nya arbetstidslagen och krav på gropförhöjningar.

På radiotelegrafistförbundet, därifrån hotfulla toner utgick i olika sammanhang den senaste tiden, ville man ännu inte i går uttala sig om vad situationen kan komma att leda till. Man sade sig inte kunna garantera något.

Den uppfattningen råder på annat håll, att strejker redan vid det här laget skulle ha förekommit på isbrytarna, om islaget skulle ha varit svårare. För närvarande behövs isbrytarhjälp endast i de nordligaste hamnarna.

Utöver denna avtalsfråga förekommer en konflikt med sjöfartsstyrelsen om bl.a. en skrivelse som denna utsänt om arbetet på isbrytarna under veckoskiftena, dvs. att hela personalen inte skulle behöva vara ombord om isbrytarassistans inte krävs. Det skulle alltså innebära ett visst lönebortfall för en del av de anställda. Radiotelegrafistförbundet säger, att det inte kan gå med på dylika förändringar i ett system som tillämpats i tiotals år. Förbundet betraktar det som en avtalsfråga.

Samtidigt tycks radiotelegrafistförbundet också fortsätta att ladda upp emor de planer som finns att ge en del fartyg befrielse från att ha telegrafistutrustning ombord. Det gäller handelsflottan.

I den omfattande konflikthärnan, där radiotelegrafisterna uppenbarligen ser sin framtida existens i stor utsträckning hotad, ingår dessutom bl.a. den

bemanningsförordning som bereds som bäst i handels- och industriministeriet.

Mårten Ketin

Radiotelegrafisterna beredda till strejker

Radiotelegrafisterna är i startgroparna att inleda strejk på på olika fronter. Finlands Radiotelegrafistförbunds styrelse gick på tisdagen in för att vid behov skrida till strejktåtgärder med t.o.m. hela medlemskåren. Arbetsutskottet gavs fullmakt att närmare besluta om tidpunkten, omfattningen och i vilken ordning eventuella arbetsnedläggelser inleds.

Beslutet, som baserar sig på strejktillstånd av centralförbundet FTFC:s styrelse senaste vecka, innebär att t.ex. både isbrytarna och handelsflottan kan komma att beröras av öppna arbetskonflikter.

Det har osat redan en längre tid kring ett flertal tvistefrågor. För isbrytarnas del finns för tillfället inget tjänstekollektivavtal på grund av oenighet med finansministeriet om främst tillämpningen av den nya arbetstidslagen och radiotelegrafistförbundets krav på gropförhöjningar. Förhandlingarna har avbrutits.

En annan tvistefråga gäller planerna på dispens från radiotelegrafistutrustning på en del

fartyg. Härvid nämns bl.a. Birka Lines kommando storfärja. Om enighet inte nås i t.ex. det fallet kan det leda till strejker på olika håll inom handelsflottan.

Stora meningsskiljaktigheter råder också kring den bemanningsförordning som håller på att beredas. Radiotelegrafisterna känner där liksom i flera andra fall sin framtida existens hotad. Den frågan skall behandlas i dag inom en förhandlingsdelegation.

I raden av tvistämnen ingår dessutom krav på en utbildningsreform. Radiotelegrafistförbundet anser, att utbildning en borde överflyttas till teknisk läroanstalt och en kommitté

tillsättas för beredning av detta ärende. På Åland har det redan tillkommit en sådan kommitté, men inte på fastlandet.

Radiotelegrafistförbundet har också framställt krav på obligatorisk sex månaders praktik, varav minst halva tiden på fartyg. Motstånd uppges där förekomma från statsmakternas sida.

Beträffande dispensen från telegrafistutrustning nämndes det på radiotelegrafistförbundet i går, att Norges sjömansunion har fattat beslut om bójknitt mot alla norska fartyg som beviljas dylik dispens.

M.K.

■ Radiotelegrafister strejkredo

Finlands radiotelegrafistförbunds styrelse har gått in för att vid behov strejka med till och med hela medlemskåren. Arbetsutskottet fick fullmakter.

Strejktillstånd har getts av teknikercentralen FTFC:s styrelse. Både isbrytarna och handelsflottan kan därmed dras in i stridsåtgärder.

Det finns inte kollektivavtal för isbrytarna. Planerna på dispens från radiotelegrafistutrustning — bland annat på Birka Lines planerade färja — oroar facket. Radiotelegrafisterna är inte heller nöjda med den bemanningsförordning som förbereds. Förbundet kräver utbildningsreform.